

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Vocationis & Electionis Diuinæ vestigia sunt, Inclination, & Talentum
ad vitæ Status, eorumque Ministeria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

eorum propensiones & ingenia, quibus se ad exercitia diuersa applicent; alij quidem ad altiora, magisque ingenua; alij ad abiectiona & humiliora. Nulla est enim ars mechanica, aut Officium vilissimum, & maxime laboriosum, ad quod sapientissimus gubernator, & vniuersalis mundi Paterfamilias non prospexerit de personis, quae suauiter & industrie illud exerceant. Id quod aded est solius Dei proprium; vt nullus terrenus Princeps id efficere possit. Nam Reges, licet cogere possint, vt quis Statum aliquem, aut Officium in Rep. sua necessarium subeat: non tamen possunt naturales hominum propensiones mutare; neque ingenium & industriam, quam natura illis denegauit, tribuere. Solus Deus est, qui infinita sua sapientia a *attingit à fine usque ad finem*, ita vt nihil ab vno polo (vt dicitur) ad alterum effugere eum possit; sed ipse fortiter suauiterq;, siue (vt Graeca lectio habet) *utiliter omnia disponat*. & (vt S. Iob dixit) *b Qui fecit ventis pondus, & aquas appendit in mensura; ponit plusuis legem, & viam procellis maris sonantibus*: vt res omnes create naturales suas inclinationes, pondus scilicet, mensuram, legem, & propriam viam sequentes, accederent ad omnia, quae sunt ad mundi conseruationem necessaria. Ideoq; quibusdam hominibus ingenuas dedit inclinationes, magnaque talenta, ad sublimia & excelsa Reipubl. exercitia: qui ventorum instar & nubium adspirant, vt sese è terra eleuent; videnturque ad id nati, vt sint domini, & alios gubernent, aut doctissimi sint, & aliorum magistri. Alijs verò inclinationes dedit ac talenta viliora, qui instar aquarum fluminum & maris ad res abiectiones propendent: & videntur nati, vt mechanici sint, operarij, & vt alij famulentur. Et quoniam propensiones suas sequuntur, omnes viuunt contenti, & gloriantur in suis officijs, in quibus student excellere. Hinc prouenit, vt (quemadmodum Scriptura Sacra refert) alij vnam artem inuenerint, alij aliam, ad eam perfectionem illam perducentes, quae tunc obtineri poterat.

§. 1. *Vocationis & Electionis diuinae vestigia sunt Inclinatione & Talentum ad vitæ status eorumq; Ministeria.*

ASCENDENTES autem ab his naturalibus ad supernaturalia, inuenimus, eum Iem Dominum nostrum, quæ author est gratiæ, vt Statibus & Officijs Ecclesiæ, ac Reipubl. Ecclesiasticæ, & Religiosæ bene esset prospectum, tribuere hominibus duas alias res similes, quæ tanquam vestigia quædam sunt Vocationis & Electionis diuinæ, *inclinationem scilicet & talentum*, alacritatem, oblectationem, & fortitudinem ad Statum, Officium, & ministerium, ad quæ illos vocat. Idque facit duplici via. In primis enim, quoniam idem ipse Deus author est naturæ & gratiæ, solet iacere naturæ fundamenta, ædificio proportionata gratiæ, quod constituit super illa erigere, vt vtraque se mutuo iuuent, & inter se bene

coniun-

Deus solus
dat propen-
sionem &
talentum.

a Sapi. 8. 1.

b Iob. 28. 25.

Varia incli-
nationes.
Gen 4. 20.

Duplex vo-
catio.

I.
Naturalis
inclinatio.

coniuncta, iuuius & eincaciùs ad perfectionem perueniant. Hunc ordinem seruasse Deum cum Angelis ait S. Thomas, maiori gratiæ dona ijs communicando, qui erant in natura perfectiores. Et quamuis cum hominibus non semper hunc ordinem seruet, (vt idem S. Thomas probat, ipsaque experientia docet:) non potest tamen negari, aliqua supernaturalia dona optimè quadrare & collocari super ea naturalia, quæ similitudinem & proportionem cum ijs habent. Quamobrem ipse Dominus noster comparauit se ipsum cuidam homini, qui seruis suis talenta tradidit, a *unicuique secundum propriam virtutē*, cuius sententiæ primus sensus est: quòd fidelibus distribuatur Status, & Officia Ecclesiæ, & reliquas gratias gratis datas, quas *ibi talenta* appellat, accommodata virtuti, inclinationi, & viribus cuiusque naturalibus: vt maiori cura suauitate, perseverantia, ac firmitate illa exerceant. Coniugatis dat *unicum* talentum, & virtutem ad *præcepta* diuina seruanda, & Status sui portanda onera; Continentibus & Religiosis *duo* distribuit talenta; & virtutem, vt ulterius progrediantur, & non solum præcepta, sed etiam perfectionis *consilia* seruent. Prælati & Operarijs Evangelicis *trigalia* addit, *scientiam* scilicet, quam tanquam Magistri docere debent; & *prudenciam* gubernandi, tanquam Pastores; donumq; *loquendi* ac persuadendi, vt audientium corda permoueant, sicut Concionatores. Quæ talenta, vt plurimum bonis illorum propensionibus accommodat: ne gementes, & cõtra earum profluentem, cum malæ non sunt, onus portent: siquidem nihil volentum est perpetuum. Quare cum Status & Officium sunt perpetua, solet Deus vocationem suam collocare supra naturale fundamentum, illis proportionatum, vt ea sit diuturnior. Eos qui sunt natura magnanimi, & *generosi* cordis, adhibet ipse tanquam instrumenta ad egregia & ardua facinora, sicut Moysen & Saulum adhibuit. Timidos vero & pusillanimes, non vocat ad bellum, sed facit in domo sua virtutū opera exercere. Eos, qui natura sunt *inquieti*, non vocat ad exercitia vitæ contemplatiuæ: quia talis quies esset illis instar mortis; sed ad *actiua* ministeria, vt quietè viuant: quemadmodum contra, eos qui natura suâ *quieti* sunt & sedati, vocat ad opera *contemplationis*, quibus possint proficere. Denique quemadmodum Christus Dominus noster dixit, nullum prudentem *vinum nouum mittere in vtres veteres, alioquin rumpi vtres, & vinum effundi. Sed vinum nouum in vtres novos immittere, & vinū vetus in vtres veteres, vt vtres conseruentur*: ita etiã Dominus noster Status, & ministeria inclinationi & talento accommodat, eorū, quos ad illa vocat: alioqui peribit officium, eò quod non benè geretur, & dānabitur, qui illud agit, quia non satisfaciet suæ obligationi. Et vero dic mihi: quid est Status *Prælati*, & Officiū *Iudicis* in homine natura suâ valdè timido, breuis iudicij, ignauo & negligente? aut Status

1 p. q. 62.
a. 6.
2. 2. q. 24.
63.
Talentum viribus naturalibus accommodatum.
a. Mat. 25. 15

Varia talenta.

Varia inclinationes.

sacerdotii & continentia, in eo qui ob naturæ suæ constitutionem vitur, nec potest carnis impulsibus resistere; nisi vinum nouum in vtre antiquo, quod rumpit recipientem, estque condemnationis eius occasio: quod si ex indi-
 cijs tantum naturalibus progrediamur (omissis superioribus alijs inspira-
 tionibus) existimare omnino licet, Deum non vocaturum tales ad Statum,
 talento & viribus ad eò imparem; sed ad aliquem alium, qui non exigat tan-
 tum feruorem & perfectionem: in quo & ipsum Officiu, & qui illud ge-
 rit, melius habebunt: quia & Officiu geretur bene, & qui illud gerit, in eo
 saluabitur.

§. 2. *Naturalis Talenti ad Status & Ministeria Ecclesie exiguitas.*

SEd quoniam omne talentum solius naturæ est valdè exiguum ad hos
 Status, & ministeria Ecclesie, ac Reip. Christianæ; nec Deus vult se his
 naturæ legibus alligare: hinc est, quod quæ idem Dominus author est gra-
 tiæ, excellentiorem aliam & sublimiorem viam habeat, cum mira suauitate,
 qua communicat supernaturaliter inclinationem & talentum per cælestes
 suas illustrationes & inspirationes, aliæque subsidia & auxilia, quibus præ-
 uenit adiuuatque, quos ad Statum aliquem, Officiu aut ministerium vo-
 cat. Ita vt, si naturalem illi propensionem, & aptitudinem ad ea habeant,
 valdè eam gratiâ suâ perficiat: quod si desit, ipse eadem sua vocatione, ap-
 titudinem illis tribuat. Nam diuinæ vocationis gratia adfert secum talia au-
 xilia, vt propensionem viresque præbeat ad ea opera præstanda, ad quæ pro-
 pensio illa dirigatur; vincitque naturæ repugnantiam, & facit ad id inclina-
 re, quod antea auersabatur; ac præstare, quod per se solâ non poterat. Quæ-
 obrem Sanctus Thomas dixit: vocatum à Deo ad Statum religiosum, non
 posse dubitare de facultatibus & viribus ad vitam in ea ducendam: quia
 DEVS eas præbet à se vocatis. Nam a *qui sperant in Domino* (ait Isaias) *muta-
 bunt fortitudinem, assument pennas sicut Aquila; current, & non laborabunt; am-
 bulabunt, & non deficient.* Et in hunc sensum distribuit CHRISTVS Domi-
 nus noster horum Statuum & Officiorum talenta, *b vnicuique secundum
 propriam virtutem: non naturalem, quam ex se habebat; sed communicatam
 ab ipso Domino: qua etiam præuenit eundem; nec plus oneris imponit,
 quam possit his viribus & virtute ferre. Et qui accepit quinque talenta,
 & qui duo aut vnum (nisi ipsi sibi desint) semper habebunt auxilium
 necessarium ad negotiandum fideliter cum eis: gratia enim supplebit
 naturæ defectum; & inspiratio diuina inclinationem addit supernatu-
 ralem, vbi naturalis defecerit, & vires diuinas; quas qui habet, non
 indiget humanis. Quamobrem DEVS DOMINVS noster ad o-
 stendendas inæstimabiles gratiæ suæ diuitias, solet hisce suis inspiratio-*

nibus

Officia in-
 clinationi
 attempa-
 randa.

2.

Inspiratio
 cælestis.

Propria vir-
 tus duplex,
 Naturalis
 & commu-
 nicata.

2. 2. q. ult. a
 ult.
 a Isaiâ 40.
 31.

b Matt. 25.

15.

Ex S. Thom.
 2. 2. q. 24. a
 3. ad prim.